

Sivistysvaliokunta

Asia: Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain 29 ja 50 §

Viite: HE 229/2022 vp

1. Yleistä

Sivistystyönantajat (myöhemmin Sivista) kiittää mahdollisuudesta lausua sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 29 ja 50 §:n muuttamisesta.

Sivista katsoo ehdotuksen 29 § muuttamisesta vastaavan TUVA-lakia, jonka mukaan vaativan erityisen tuen oppilaille TUVA-koulutusta voivat järjestää vain ne ammatillisen koulutuksen järjestäjät, joilla on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 27 §:n 2 momentin mukainen järjestämislupa. Näin ollen **ehdotus selkeyttää TUVA-koulutuksen järjestämistä vaikeimmin kehitysvammaisille oppilaille.**

Sivista katsoo ehdotuksen 50 § muuttamisesta antavan esityksen tavoitteen mukaisesti **välineen reagoida muuttuviin opiskelijamääriin.**

2. Vaikutukset koulutusjärjestelmään kokonaisuutena

Sivista katsoo, että lähtökohtaisesti eri koulutusmuotojen kehittämistä tulee tehdä niiden omista lähtökohdista käsin kyseisen koulutuksen eriävät tavoitteet huomioiden. Ehdotetun kaltainen käytäntöjen yhtenäistäminen opiskelijamäärien tarkistamisen osalta on kuitenkin kannatettavaa.

Nyt tehdyt ehdotukset ovat luonteeltaan teknisiä. Sivista pitää **tarpeellisena, että vaikeasti kehitysvammaisten oppijoiden koulutuspolkuja tarkastellaan laajemminkin**, jotta jokaiselle on tarjolla mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen. Opetushallituksen mukaan vuonna 2022 vaativan erityisen tuen koulutuksiin haki ennätysmäärä hakijoita, 9 200, joista opiskelupaikan sai 5 400. Heistä 4 550 oli perusopetuksen päättäviä hakijoita. Myös jatkopoluista työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan TELMA-koulutuksen jälkeen on ollut kysyntää. Samalla olisi hyvä tarkastella TUVA- ja TELMA -koulutusten välisiä rajapintoja. Kaikilla opiskelijoilla ei välttämättä ole edellytyksiä tutkintoon johtavaan koulutukseen, mutta myös TELMA-koulutuspaikat ovat olleet riittämättömällä tasolla: 2022 TELMA-koulutuksiin oli 640 hakijaa, kun paikkoja oli 580. Työtä näiden koulutuspolkujen kehittämiseksi on tehtävä tiiviissä **yhteistyössä ammatillisten erityisoppilaitosten kanssa**, joilla on laaja ymmärrys ja kokemus vaikeasti kehitysvammaisten oppijoiden koulutuspoluista.

Helsingissä 24.10.2022

Sivistystyönantajat ry

Heikki Holopainen, päällikkö

Annakaisa Tikkinen, elinkeinopoliittinen asiantuntija
annakaisa.tikkinen@sivista.fi, puh. +358403566082

Sivistystyönantajat edustaa 340 koulutus- ja tutkimusalan sekä kasvatus- ja kulttuurialan työnantajaa. Jäsentemme palveluksessa on noin 60 000 palkansaajaa. Olemme Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n jäsen.